

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ

ВРЕГУЛЮВАННЯ ТОРГОВИХ СУПЕРЕЧОК У СВІТОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ

Підстави для подання скарги в СОТ

Процедура врегулювання торгових суперечок

Роль бізнесу

КОРОТКИЙ ОПИС

Країна – член СОТ, торгівля якої постраждала внаслідок дій чи нормативно-правових актів іншої країни – члена СОТ, може вплинути на ситуацію завдяки неупередженим та авторитетним процедурам вирішення суперечок в Органі врегулювання суперечок СОТ.

Домовленість про правила і процедури врегулювання суперечок – це сукупність правил врегулювання спорів, що є обов'язковими для всіх країн – членів СОТ.

ДОМОВЛЕНІСТЬ ОХОПЛЮЄ УГОДИ СОТ ЩОДО:

- Торгівлі товарами (у тому числі сільськогосподарською продукцією)
- Торгівлі послугами
- Захисту прав інтелектуальної власності

ПРИКЛАДИ ОБСТАВИН, ЯКІ МОЖУТЬ СТАТИ ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ПОДАННЯ СКАРГИ ДО СОТ:

- Експортеру стало відомо, що його конкуренти з іншої країни працюють за сприятливіших умов на ринку третьої країни (товари і послуги є предметом більш жорстких регламентів або більш високих податків, ніж ті, що застосовуються до подібних товарів і послуг з інших країн) – порушення режиму найбільшого сприяння.
- Експортеру стало відомо, що його конкуренти з країни експорту працюють за сприятливіших умов на їх ринку (товари і послуги є предметом більш жорстких регламентів або більш високих податків, ніж ті, що застосовуються до подібних вітчизняних товарів) – порушення вимог національного режиму.
- Власник прав інтелектуальної власності дізнався, що його права не мають того рівня захисту в іншій країні, що права інших власників аналогічних прав в цій країні.
- Експортери, до товарів яких застосовані антидемпінгові, захисні або компенсаційні мита в іншій країні, вважають, що принципи СОТ щодо застосування антидемпінгових, захисних або компенсаційних заходів не були дотримані під час відповідного розслідування.
- Уряд вважає, що субсидії, надані іншою країною – членом СОТ власним виробникам, є забороненими відповідно до угод СОТ.
- Іншою країною несвоєчасно опубліковано повідомлення про намір ввести новий технічний регламент та/або процедуру оцінки відповідності та товари, які ними охоплюються, що призвело до фактичних торговельних втрат експортера на ринку такої країни.
- Перевірка імпортованих товарів іншою країною – членом СОТ проводиться занадто повільно, або із застосуванням занадто ускладнених процедур, що створює переваги для вітчизняних товарів.

ПРОЦЕДУРА ВРЕГУЛЮВАННЯ СУПЕРЕЧОК

Будь-яка заінтересована сторона може подати скаргу до Мінекономіки стосовно торговельних заходів, які застосовуються іншими країнами і порушують її торговельні права та інтереси.

ПОЧАТОК ПРОЦЕДУРИ

У разі якщо встановлено, що заходи, застосовані іншою країною, порушують положення угод СОТ, Мінекономіки готує та подає запит на проведення консультацій з такою країною в рамках СОТ.

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Консультації проводяться, як правило, протягом 60 днів в неформальній обстановці і мають на меті досягнення компромісу не вдаючись до передачі справи до Органу врегулювання суперечок СОТ.

РОЗГЛЯД СПРАВИ ГРУПОЮ ЕКСПЕРТІВ

Якщо сторони не дійшли згоди за результатами проведених консультацій, суперечка передається на розгляд до Органу врегулювання суперечок СОТ. Ця стадія проводиться за формальною процедурою, що включає консультації зі сторонами, з'ясування проблемних питань, формування складу Групи експертів з трьох незалежних експертів, власне процес врегулювання суперечки (6-9 місяців) та підготовка Групою експертів відповідного звіту за результатами розгляду справи.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД

У разі якщо одна зі сторін не погоджується з висновками Групи експертів і має достатньо доказів, вона може оскаржити ці висновки в Апеляційному органі СОТ. Згідно зі статистичними даними близько 60 % звітів Груп експертів оскаржуються в Апеляційному органі. Як правило, розгляд справи Апеляційним органом не повинен перевищувати 60 днів.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ ЗВІТУ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

(схвалення рекомендацій Групи експертів або звіту Апеляційного органу та їх виконання) Стороні, що програвла суперечку, дається певний термін (не повинен перевищувати 15 місяців) на виконання прийнятого за результатами розгляду справи рішення:

- скасування чи зміну оскаржуваних торговельних заходів;
- якщо рішення не буде виконано, країна-оскаржувач має право застосувати щодо країни-порушника відповідні торговельні заходи (у разі наявності дозволу Органу врегулювання суперечок СОТ вимагати компенсації або припинити щодо неї застосування поступок чи зобов'язань у рамках СОТ).

АРБІТРАЖ

До процедури арбітражу звертаються в разі необхідності визначити тривалість розумного строку для виконання стороною, що програвла суперечку прийнятого за результатами розгляду справи рішення та в разі, коли заінтересована сторона заперечує проти застосування до неї припинення поступок чи зобов'язань.

МЕХАНІЗМ ВРЕГУЛЮВАННЯ СУПЕРЕЧОК У СОТ ЗАБЕЗПЕЧУЄ:

- конструктивне врегулювання суперечок – пошук взаємоприйняттого рішення для врегулювання суперечки між країнами, якого можна досягти шляхом двосторонніх консультацій між урядами країн та у будь-який момент протягом врегулювання суперечки;
- прозорість та передбачуваність міжнародної торговельної системи: країни – члени СОТ зобов'язуються врегульовувати суперечки в рамках відповідного механізму СОТ та дотримуватися його принципів, правил та рекомендацій;
- концепцію неупередженого рефері: усі країни – члени СОТ мають однакові права в процесі врегулювання суперечок СОТ.

ХТО Є УЧАСНИКОМ СУПЕРЕЧКИ?

- Ініціаторами та безпосередніми учасниками процедури врегулювання суперечок в СОТ є уряди країн – членів СОТ.
- В Україні захист прав та інтересів держави в рамках СОТ здійснює Міністерство економіки України (Мінекономіки).

ЯКА РОЛЬ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВРЕГУЛЮВАННЯ СУПЕРЕЧКИ В СОТ?

- Звертатися до Мінекономіки щодо виявлених обставин, які можуть бути підставою для ініціювання суперечки в СОТ.
- Допомогати державі під час підготовки матеріалів та доказової бази, пов'язаних з розглядом суперечки в СОТ.

Важливо розуміти, що держава може допомогти бізнесу, лише в тому разі, якщо він буде взаємодіяти з державою та брати активну участь у врегулюванні торгових суперечок

Порядок забезпечення захисту прав та інтересів України в торговельно-економічній сфері в рамках Світової організації торгівлі: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2016-%D0%BF#Text>

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

www.me.gov.ua – Мінекономіки
(Міністерство економіки України)
www.wto.org – СОТ
(Світова організація торгівлі)

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

Міністерство економіки України
Департамент зовнішньоекономічної діяльності
та торговельного захисту
01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
Тел.: +38 (044) 253-05-71
E-mail: tradedefence@me.gov.ua